

PRAHA 1939.

FORTELLINGER OM FLUKT

Velkommen til Falstadsenteret og undervisningsopplegget Fortellinger om flukt.

*«Jeg vil også gjøre en forskjell, slik Nora gjorde» -
(elev, Falstadsenteret 2018)*

FALSTADSENTERET

Falstadsenteret ligger i bygningen som en gang var SS Strafgefängenenlager Falstad. Falstadsenteret er i dag et minnesteid, museum og nasjonalt studie- og dokumentasjonssenter for fangehistorie fra andre verdenskrig og menneskerettigheter.

I løpet av en undervisningsdag på Falstadsenteret diskuterer vi hva et minnesteid er, og vi bruker historiske kilder for å få i gang samtaler om nazismens menneskesyn. For over 70 år sia var Falstad fangeleir del av et system som systematisk sorterte, undertrykte og drepte uskyldige mennesker. Tusenvis ble drevet på flukt, tatt til fange og fratatt sin menneskelighet.

Hvordan kan vi unngå at disse historiene gjentar seg? Hvordan kan enkeltmennesket, lokalsamfunnet og storsamfunnet arbeide for å opprettholde et trygt demokrati basert på menneskerettighetene?

FORTELLINGER OM FLUKT

Undervisningsopplegget *Fortellinger om flukt* tar utgangspunkt i åtte flukthistorier fra andre verdenskrig. Flukthistoriene er presentert i ei studieutstilling. I utstillinga møter elevene fortellinger om enkeltmennesker fortalt gjennom tekst, fotografier og grafiske formuttrykk laga av en tegneserieskaper, kunstnere og designere. Undervisninga og utstillinga inviterer elevene til nysgjerrig interaktivitet i arbeidet med å bli kjent med de historiske personene.

Gjennom undervisninga og studieutstillinga ønsker vi å knytte det historiske til det dagsaktuelle. Elevene vil bli møtt med spørsmål om hvordan de kan relatere historia til det samfunnet de selv lever i. Gjennom dialog og kildenært gruppearbeid, vil vi sammen forsøke å gjøre historia håndgripelig og relevant for elevene. Vi vil også diskutere hvordan vi kan bruke den historiske erfaringa til å snakke om verden vi lever i i dag.

FORVENTNINGER OG FORARBEID

Det er ikke et krav at elevene skal ha gjort et faglig forarbeid før de kommer til Falstadsenteret. Vi har likevel erfaring med at utbyttet av dagen blir større om klassen på forhånd har lest eller snakka litt om hva Falstad er og har vært, om andre verdenskrig, og om hva en kan bruke et sted som Falstadsenteret til i 2019.

Vi håper du som lærer er interessert i å delta i undervisningsdagen. Falstadsenteret stiller med én pedagog per gruppe, og vi er takknemlig for all hjelp vi kan få fra dere lærere til å skape et godt læringsmiljø gjennom hele dagen.

UTBYTTE OG UNDERVISNINGSFORM

Falstadsenteret er et freds- og menneskerettighetssenter. Samfunnet og verden i dag er viktige tema i undervisninga.

Vi legger opp til mye dialog og samarbeid både mellom elever, og mellom elever og pedagog.

Vi formidler historie med utgangspunkt i enkeltmennesker som på ulike måter har opplevd krig og okkupasjon.

Vi diskuterer også historiebruk, for eksempel når vi jobber med det fysiske minnestedet på senteret og i Falstadskogen.

Undervisninga er lagt tett opp til læreplanen i flere skolefag.

Vi kommer til å snakke om både ideologier og autoritære regimer, og om okkupasjon og nazifisering av Norge under andre verdenskrig.

En sentral aktivitet i undervisninga er å diskutere paralleller mellom historiske overgrep og undertrykking og utfordringer i dagens samfunn.

Et viktig mål er å få elevene til å reflektere over hva de selv kan gjøre som aktive, demokratiske medborgere i samfunnet de er en del av.

Opplegget tar sikte på å fremme evner som historiebevissthet, kritisk tenking, analyse og konstruksjon av narrativ, i tillegg til det mer spesifikt historiefaglige innholdet.

PLAN FOR DAGEN OG PRAKTISK INFORMASJON

10.00 Falstadskogen

Bussen med skoleklassen møter pedagogen fra Falstadsenteret i Falstadskogen. På dager hvor flere skoleklasser besøker senteret samtidig, kan besøket i Falstadskogen blir lagt til slutten av undervisningsdagen. Dette gir vi i så fall beskjed om før dere kommer.

Vi anbefaler klær og sko etter vær og temperatur. Det er også fint om elevene har med seg ei frukt eller en liten matbit de kan spise på bussen ned til senteret, sia matpausen ikke kommer før midt på dagen.

11.00 Museumsutstillinga Ansikt til ansikt

Elevene går i museumsutstillinga på egen hånd, så det er fint om dere som kjenner klassen er med i utstillinga.

11.20 Introduksjon til Falstad-historia

11.50 Formiddagsmat

Elevene spiser medbrakte matpakker. Det er mulig å kjøpe drikke og utvalgte kioskvarer i museumsbutikken.

12.30 Gruppearbeid med studieutstillinga Fortellinger om flukt

Med utgangspunkt i studieutstillinga, arbeider elevene i åtte grupper. Vi legger opp til at gruppene skal utforske utstillinga sammen. Etterpå oppsummerer og diskuterer vi i plenum. Elevene behøver ikke ha med skrivesaker eller annet utstyr. Det er fint om dere som kjenner klassen hjelper oss med å veilede elevgruppene i dette arbeidet.

14.00 Undervisningsdagen er over

SPESIELLE ØNSKER OG BEHOV

Om det skulle være noe som dere ønsker tilrettelagt for elevgruppa, ta gjerne kontakt med oss før dere kommer på undervisning@falstadsenteret.no eller tlf: 74028040